

Дубан І.
*студентка юридичного
факультету Західноукраїнського національного університету
Науковий керівник к.ю.н., доцент
кафедри конституційного, адміністративного
та фінансового права ЗУНУ
Ментух Н.Ф.*

АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ ЗА КОРУПЦІЙНІ ДІЯННЯ

Корупція серед правоохоронних органів вражає громадськість створюючи недовіру, небажання співпрацювати з правоохоронними органами і побоювання. Зважаючи на це особливе місце серед запобігань корупції займають адміністративно-правові заходи. Як свідчить практика, до адміністративної відповідальності притягується значно більше осіб, ніж до кримінальної.

Так, особливу небезпеку для суспільства становлять негативні прояви корупції серед посадових осіб і державних службовців з числа керівної ланки господарського комплексу, фінансово-банківської системи, чиновників високого рангу, уповноважених на прийняття рішень у питаннях розподілу бюджетних коштів, матеріальних ресурсів, а також приватизації об'єктів державної і комунальної власності [1, с. 1].

Адміністративна відповідальність державного службовця полягає в тому щоб понести відповідальність за вчинений адміністративний проступок у вигляді адміністративного стягнення у зв'язку з невиконанням або незалежним виконанням своїх службових обов'язків. Якщо адміністративний проступок вчинений державним службовцем, який не пов'язаний з службовим становищем, то він розглядається не в якості посадової особи, а несе адміністративну відповідальність як проста звичайна особа. Адміністративна відповідальність є різновидом юридичної відповідальності громадян і службових осіб її головною метою є дотримання законів, поваги до правил співжиття в суспільстві, також запобігання нових адміністративних деліктів як порушником так і іншими особами [2, с. 3].

Корупція - це зловживання службовим становищем задля власної вигоди. За корупційне діяння передбачена не тільки адміністративна а й кримінальна, цивільно-правова, дисциплінарна відповідальність. Відповідно до ст. 84 частини 3 Закону України «Про державну службу» набрання законної сили рішенням суду щодо притягнення державного службовця до адміністративної відповідальності за пов'язане з корупцією правопорушення, яким на особу накладено стягнення у виді позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, що пов'язані з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування [3].

Є декілька видів притягнення державного службовця до адміністративної відповідальності. Наприклад, дія (бездіяльність), що містить ознаки адміністративного правопорушення, як правило, і дисциплінарним проступком, оскільки неналежним виконуються службові обов'язки. В той же час вони можуть завдати матеріальної чи моральної шкоди. Отже, особу можна притягти до адміністративної (в межах накладення стягнення суд зобов'язує відшкодовувати збитки) і дисциплінарної відповідальності. Не застосовується одночасно тільки кримінальну та адміністративну відповідальність [4, с. 6].

За адміністративне правопорушення державного службовця мають звільнити протягом трьох днів після отримання рішення суду. Основним джерелом притягнення до адміністративної відповідальності є Кодекс про адміністративні порушення та антикорупційне законодавство. КУпАП спеціальних видів адміністративних покарань до державних службовців не містить. Найбільш типовішою мірою адміністративної відповідальності є штраф та попередження [5, с. 3; 6].

Найбільшою проблемою державних службовців є протидія корупції, яка в Україні є дуже високою. На даний момент Україна знаходиться на 117 місці серед 180 країн.

Також до адміністративної відповідальності державних службовців відноситься зловживання владою або службовим становищем. Під таким зловживанням частиною першою цієї статті розуміється умисне, з корисливих мотивів чи в інших особистих інтересах або в інтересах третіх осіб, використання службовою особою влади чи службового становища всупереч інтересам служби, якщо воно заподіяло істотну шкоду охоронюваним законом правам, свободам та інтересам окремих громадян, або державним чи громадським інтересам, або інтересам юридичних осіб [5, с. 4]. Умисне діяння також вважається корупційним правопорушенням яке містить ознаки корупції. Незаконне збагачення посадової особи карається позбавлення волі строком до двох років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю строком до трьох років. Як не дивно корупція пронизує все суспільство, яка спрямовує на зміну суспільства яке буде не спритне для існування корупції в країні, адже не можливо боротися з корупцією коли дані умови сприятливі для неї.

14 жовтня 2014 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про запобігання корупції» [7].

У ст. 1 даного Закону вводиться нове поняття – «правопорушення, пов'язане з корупцією», під яким необхідно розуміти діяння, що не містить ознак корупції, але порушує встановлені цим Законом вимоги, заборони та обмеження, вчинене особою, зазначеною у ч. 1 ст. 3 цього Закону, за яке законом встановлено кримінальну, адміністративну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність. Під корупційним правопорушенням за Законом слід розуміти діяння, що містить ознаки корупції, вчинене особою, зазначеною у ч. 1 ст. 3 цього

Закону, за яке законом передбачено кримінальну, дисциплінарну та/або цивільно- правову відповідальність. Таким чином, за новим законодавством України за вчинення корупційних правопорушень особа не може бути притягнута до адміністративної відповідальності, оскільки до такого виду юридичної відповідальності особа може бути притягнута в контексті положень Закону лише за вчинення правопорушень, пов'язаних з корупцією [7].

У розвиток цих положень Законом внесено низку змін до КУпАП. Згідно з ними Глава 13 КупАП після введення в дію положень Закону міститиме вже не склади адміністративних корупційних правопорушень, а склади адміністративних правопорушень, пов'язаних з корупцією. Зокрема, йдеться про адміністративну відповідальність за порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності (ст. 172-4 КУпАП); порушення встановлених законом обмежень щодо одержання подарунків (ст. 172-5 КУпАП); порушення вимог фінансового контролю (ст. 172-6 КУпАП); порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (ст. 172-7 КУпАП); незаконне використання інформації, що стала відома особі у зв'язку з виконанням службових повноважень (ст. 172-8 КУпАП); невжиття заходів щодо протидії корупції (ст. 172-9 КУпАП) [8, с. 96].

Вчинення державним службовцем адміністративного порушення пов'язаного з корупцією, є однією з підстав для припинення державної служби із втратою державним службовцем права на державну службу. На даний момент корупція серед посадових осіб є однією з головних проблем України, яка потребує жорстокого контролю.

Подолати корупцію неможливо без відповідальності за вчинення корупційного правопорушення.

Запорукою успішного виконання завдання із мінімізації проявів корупції є забезпечення належного рівня знань антикорупційного законодавства як представниками державних органів та органів місцевого самоврядування, так і суспільством в цілому. З одного боку, це сприяє ефективній дії встановлених законодавством превентивних антикорупційних механізмів, а з іншого – підвищує рівень правової обізнаності громадян, що зменшує ризик порушення їхніх основних прав і свобод у повсякденному житті, а також сприяє формуванню у населення нетерпимого ставлення до проявів корупції.

Список використаних джерел

1. Терещук О.В. Адміністративна відповідальність за корупційні діяння. Автореф. канд. юрид. наук. Одеська національна юридична академія. 2000. С. 1-22. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/50594859.pdf>
2. Скоріков В. Види відповідальності державних службовців. Національна академія державного управління при Президентові України Дніпропетровський регіональний інститут державного управління. Серія : Юридична. 2017. № 4. С. 1-5.

3. Про державну службу: Закон України від 19.12.2017 р. №889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
4. Бортник Н.П., Вілінська Л.В. Адміністративна відповідальність за правопорушення, пов'язані з корупцією. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія : Юридичні науки. 2016. № 4. С. 1-6. URL: <http://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal>
5. Надежденко О.А., Оробченко Д.В., Надежденко В.С. Сутність адміністративної відповідальності державних службовців. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. № 11. С. 1-6. URL: http://www.dy.nauka.com.ua/pdf/11_2019/35.pdf
6. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 р. (із змінами від 06.06.2019 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
7. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10. 2014р. № 1700-VII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>
8. Киселичник В., Стефанчук М. Новели у законодавстві України про адміністративну відповідальність за вчинення правопорушень, пов'язаних з корупцією. Науковий часопис Національної академії прокуратури України. 2015. № 1. С. 93-100. URL: <http://www.chasopysnapu.gp.gov.ua/ua/pdf/5-2015/kiselichnyk.pdf>

Зайченко С.

*студентка магістратури
юридичного факультету*

Західноукраїнського національного університету

Науковий керівник: к.ю.н., доцент

*кафедри кримінального права і процесу,
економічної безпеки та правоохоронної*

діяльності ЗУНУ

Зайцева-Калаур І. В.

ДОГОВІР ПРО НЕРОЗГОЛОШЕННЯ (NDA): ІСТОТНІ УМОВИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ

Під час здійснення господарської діяльності суб'єкти господарювання зустрічаються з необхідністю забезпечення збереження таємниці конфіденційної інформації. Найбільшу цінність для суб'єктів господарювання становить інформація, яку вони використовують для розвитку компанії і захищають її від несанкціонованого доступу конкурентів. Саме тому проблема забезпечення захисту інформації суб'єкта підприємництва є актуальною на даний час. Одним з способів нерозповсюдження інформації, який нині застосовується та набуває все більшої популярності є договір про нерозголошення (договір про конфіденційність, NDA). Абревіатура NDA розшифровується як Non-disclosure agreement, у перекладі з англійської означає «Угода про